

Kinizsi Terv

Nagyvázsony fejlesztési programja

Kivonat a Kinizsi Kör alapidokumentumából

Készítette: Kinizsi Kör Nagyvázsony
Felelős kiadó: Fábry Szabolcs polgármester

A Kinizsi Kör-t Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter kezdeményezésére Fábry Szabolcs polgármester hívta életre 2009 őszén. A település nagyrendezvényeivel a sajátos magyar falusi élet és a történelmi hagyományok megőrzését tűzte ki célul, amely köré a Kinizsi Terv fejlesztése megfelelő, sajátos és Kárpát-medencében egyedülálló, élő, lakott, eleven hangulatot varázsol. A program nagymértékben alapoz a helyi vállalkozókra és közösségekre.

A Kinizsi Kör célja Nagyvázsöny elsősorban turisztikai fejlesztésének támogatása illetve javaslatokkal történő ellátása, szakmai segítése. A kerekasztal-szerű tömörülés a cél érdekében javaslatokat fogalmazott meg, amely a Kinizsi Terv munkanevet kapta. Ennek kivonatát tartja az olvasó most kezében.

Ajánlás

„A Nemzeti Felemelkedés Kormánya az Új Széchenyi Tervet meghirdette és társadalmi párbeszédre bocsátotta. Fábry Szabolcs és barátai a Kinizsi tervvel ebben a munkában vettek részt: az előkészítő tevékenységben éppúgy, mint az azóta zajló folyamatokban. Nagyvázsönyben polgármester úr munkájában Kinizsi-s elszántságot tapasztaltam - ez az elszántság szükséges ahhoz, hogy a település elképzeléseit, pályázatait a jövőben sikerre vigye. A Kinizsi Terv kísiben az, amire nagyban, az Új Széchenyi Terv keretében az országnak szüksége van.”

*(Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter
a Kinizsi Terv átvételekor, Nagyvázsöny, 2010)*

Előzmény, alapok

A Kinizsi Terv alapjai a Nagyvázsonyi Kinizsi Program, mely az alábbi alapokra, stratégiai elemekre építi fel Nagyvázsony gazdasági fejlesztését:

- I. Turisztikai Stratégia
- II. Infrastrukturális stratégia
- III. Szervezet- és intézményfejlesztési stratégia
- IV. Közösségépítő stratégia
- V. Környezetvédelmi stratégia
- VI. Takarékosági és válságkezelői stratégia

A Kinizsi Terv további alapját képezi a Nagyvázsonyi Értékleltár, amely az alábbi főbb elemek mentén veszi számba Nagyvázsony értékeit (a teljes dokumentum letölthető a www.nagyvazsony.hu honlapról):

- VII. Szellemi, tárgyi emlékek
- VIII. Alapinfrastruktúra
- IX. Természeti értékek
- X. Egyéb attrakció
- XI. Programok, kulturális rendezvények, élő hagyományok
- XII. Személyiségek szerepe
- XIII. Településtörténet
- XIV. Civil közösségek
- XV. Nemzetközi kapcsolatok

Nagyvázsony kiemelt történelmi településként éli meg jelenét és kitörési pontként tekint a helyi értékekre, a felvázolt stratégiai elemekre valamint a helyi gazdasági élet szereplőire: kis- és középvállalkozások, kismesterségek képviselői valamint a kulturális ill. turisztikai szegmensre és épített örökségére, ezen belül műemlékeire és az ófalura.

Ez utóbbi a Kinizsi Vár – Szt. Mihály-hegyi pálos kolostor kiemelt műemlékei mentén, a Faluközpont – Völgypark – Vázsonyi Séd között elterülő terület. Az ún. ófalu a XVII-XVIII. században kialakult ősi, domboldali település-szerkezettel és XVIII-XIX. sz-i épületekkel Kárpát-medencei szinten is egyedülállóan megőrzött falukép, melynek megmentése, visszaépítése és új funkciókkal történő megtöltése kiemelkedő kulturális lehetőség, gazdasági megújulást és fenntartható fejlődést jelent Nagyvázsonynak és térségének.

A fejlesztés az alábbi területekre kiemelkedően támaszkodik:

- Vidéki megújulás a megújuló Magyarországon
- Kreativitás és Balaton-felvidéki hagyományok
- Természeti és kulturális erőforrásokra épített gazdaságfejlesztés
- Foglalkoztatás, fenntartható fejlődés

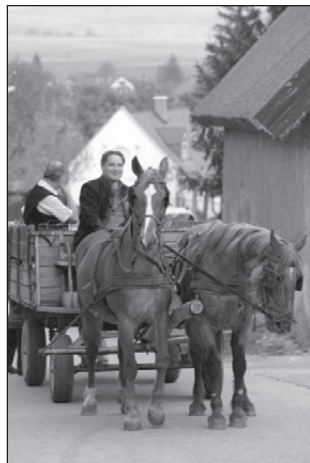

A Kinizsi Kör tagjai közül sokan szorgalmazták, hogy a Kinizsi Terv fő eleme, „zászlóshajó” elképzelése legyen az ófalu lehető legautentikusabb visszaépítése ill. visszaépíttetése és az épületek egy részének új tartalommal történő megtöltése. Ide visszavarázsolható XIX. sz. végi – XX. század első felének hangulata,

élő és élettel teli, lakott, tehát egész évben működő, attrakciókban bővelkedő faluja.

Ennek jó alapját jelenti, hogy az érintett területen számos portán kezdődtek meg turisztikai szolgáltatások köz- ill. magántulajdonban (néprajzi ház, kemencés ház, rézműves műhely, kovácsműhely, vendégház, hagyományos porta stb.). A meglévő attrakció-kezdeményezések mellett több porta tulajdonosa fiatal szellemiségű vállalkozó, aki nyitott és érdekelt is egy, a környezetében zajló megújulásnak (alternatív energia-szakember, turisztikai szakember, villanyszerelő szakember, kemenceépítő, gazda stb.). Órájuk, mint lehetséges motorra, projekt multiplikátorokra tekinthetünk. Ugyancsak jó reménységgel fordulunk a külföldi tulajdonosokhoz, akik szép példákkal jártak elő a nem mindenütt teljesen autentikus, de ízléses és az eredeti formákra törekvő épületrenoválásokkal.

Szükséges a projekt keretében, annak fő részeként az ófalu házai közül minél többet az önkormányzati cég által felvásároltatni ill. és teljesen eredeti formában visszaépíteni, eredeti formájukat visszaadni. Nem cél, hogy egy skanzenné változzon a falu, hiszen ez egy élő település. A cél, hogy visszaállítsuk az eredeti faluképet, hogy a turista azt érezze – ahogy kiszáll a kocsijából –, hogy az első pillanattól valamilyen időutazásban van része. Minden egyes

házból lehet régi magyar mesterségeket bemutató, működő mesterségek udvarát nyitni. Az épületek között lehet egy-egy régi hangulatú kereskedés, de akár patika és egyéb egykor volt falusi szolgáltatások ill. alkalmassak lehetnek e porták falusi vendégfogadó házak kialakítására, a hagyományos falusi porták megjelenítésére jószágokkal, minicsordával stb.

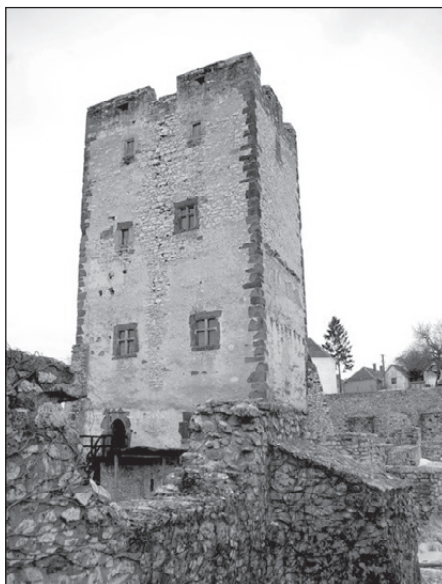
Erre alapot teremt, hogy a területen a házak több, mint fele eladó, megvásárolható. Az önkormányzati ill. önkormányzati cég tulajdonba kerülő épületek autentikus átalakítást, infrastrukturális fejlesztést követően ki-ill. hosszú távra bérbeadható olyan üzemeltetőnek, aki a felsorolt szolgáltatások valamelyikét a várkörnyezet és a meglevő múlt hangulatában üzemelteti. Számíthatunk itt a helyi erőkre (helyben élő már említett vállalkozók), de ide települni szándékozó, rendezett életvitellel bíró nagycsaládokra (pl. kézművesek stb.) is. A magántulajdonban maradó épületek tulajdonosai pedig segítséget kapnak az eredeti arculat, de minimum a homlokzat visszaépítésére. A legfontosabb szempontok: turisztikai szolgáltatás, megbízhatóság, tisztaság, üzleti hozzáállás és maximális ragaszkodás a korhű elemekhez, megjelenéshez.

STÁTUS: szervezetfejlesztési pályázattal az önkormányzat tulajdonában lévő non-profit kft. felkészítése a feladatra. Ld. még Fő tér és Kisiskola fejezetnél. Pályázat előkészítés az Új Széchenyi Terv előkészítő munkáinak keretében megkezdődött.

A TÉRSÉG ÓRIZÓJE – ÉLŐ RENE-SZÁNSZ: a Kinizsi Vár

A vár állagmegőrzésének kiemelt eszköze a toronytető vagy toronyszigetelés megfelelő kialakítása. A vár új kiállító- és akár konferenciateret lehet a palota eredetihez lehető leghűbb visszaépítése, a vár előtti fogadótér és az egykori külső várárok és várkapu kialakítása. Beadás alatt, elbírálás előtt áll a LEADER-programban benyújtott, Vár melletti épület, az ún. Kirendeltség-épület megújítása, amely mini-látogatóközponti funkciót tölthet be minőségi kereskedelmi egységgel.

STÁTUS: vár előtti tér, kirendeltség-épület megújítás-pályázata beadva, elbírálás alatt.

Sajnos a vár szűk terei alkalmatlanok nagyobb turisztikai rendezvények megrendezésére. Ezért szükséges a vár melletti terület rendezvényter, szabadtéri színpad kialakítására. Mindezeket természetesen a Műemlékvédelemmel történő szoros együttműködésben lehet megvalósítani.

PÁLOS KOLOSTOR – a magyar zarándokút kapuja

A projekt célja, hogy a pálos kolostor monumentális romjaival Nagyvázsöny kiinduló állomása legyen a Hévízig húzódó pálos zarándokútnak (közte több állomás). Ez az útvonal gyalogosan egy bő hétvégével, lóháton, kerékpárral szűk hétvége alatt, gépjárművel egy bő nap alatt vagy laza két nap alatt járható be. A pálos zarándokút-elképzelés kidolgozását támogatja Márfy Gyula érsek atya és Bátor Botond pálos rendfőnök is.

Természetesen a pálos zarándokút a fizikai, kulturális kiránduláson túl bizonyos elemek beépítésével, feltételek teljesítésével lelki, szellemi feltöltődés is lesz a rajta végigvonuló vándornak, zarándoknak.

A romok konzerválása, állagmegőrző munkálatai és új tartalommal történő megtöltése azonban elengedhetetlen feladat. Ilyen új feladat lehet az infrastruktúra kivezetése, a templomtér alkalmassá tétele szabadtéri koncertek, misék befogadására és a kolostorkert megépítése gyógynövényekkel, csobogókkal, pihenőkkel.

STATUS: „Pálos” márkanév használata elkérve gyógynövénytermékek javára, pályázat kidolgozás alatt.

FŐ TÉR – csobbanó víz...

A település főként fiatalokat, fiatal felnőtteket mozgó alapítványa, a Pontes Alapítvány több helyi szervezettel és intézménnyel közösen adta be azt a Leader-pályázatot, amely a településközpont megújítását tűzte ki célul. Ennek a projektnek köszönhetően megújul a faluközpont

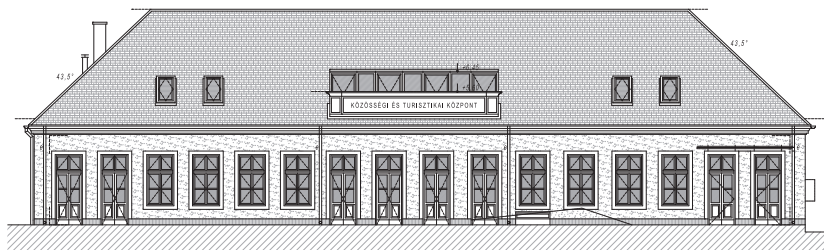
első üteme (park). Ezt követően kikerül onnan az autóbusszforduló ill. épül meg új helyen az Egészségházal szemben, így sétatérre alakulhat a településközpont, amely egyben az ófalu egyik fontos végpontja is. Ide csatlakozik egy Balaton felé elhúzó járdaeépítés terve is, amely egyben kerékpárút kivezetés is a Magyar Tenger irányába. Ahogy a csobbanó víz hullámai szép lassan eljutnak a tavacska partjáig, úgy terjed el a rendezett fő tér hangulata falunk határáig. **STÁTUS:** helyszíni ellenőrzés minden rendben talált, kivitelezési pályázat beadva és elbírálás alatt.

KÖZÖSSÉGI ÉS TURISZTIKAI KÖZPONT

A tervek szerint a teljesen újjáépített ún. Kisiskola tetőtér-beépítéssel alkalmassá válik turisztikai és kulturális intézményként funkcionálni, hiszen a két kisteremmel osztható színház- és konferenciaterem, a büféhelyiség, a fogadótér és a tetőtéri közösségi helyiségek kiszolgálják az interaktív várlátogatási igényeket (idősek, mozgássérültek, kisgyermekesek), helyet adnak kiállításoknak, szimpóziumoknak, konferenciáknak, szakmai rendezvényeknek, turisztikai eseményeknek, nyári fő- és évközi kisrendezvényeknek. Terveink szerint az épület a benne található internet-kávézó bevételeiből és a konferenciaturizmus bevételeiből, családi rendezvények bevételeiből (esküvők stb.) képes lesz fenntartani magát.

STÁTUS: kisiskola tulajdonrészeinek (4 társközség: 40%) kiváltása dokumentálva, törlesztés megkezdődött. Tervpályázat megvalósítva, kivitelezési pályázat beadva, elbírálás alatt.

DR. HORVÁTH BALÁZS EMLÉKSZOBA – a vidéki rendszerváltás kiállítása

A volt rendőrségi épületben (faluközpont) helyeznénk el a Helytörténeti Gyűjtemény egyre gazdagabb anyagát és a dr. Horváth Balázs emlékszobát. Dr. Horváth György, a Veszprém Megyei Bíróság elnöke, Balázs ikertestvére 2008-ban adta át azt a nagyon gazdag anyagot, amely az első szabadon választott kormány belügyminiszterének, a térség évtizeden át képviselőjének dokumentumai, eszközei és egyben a vidéki rendszerváltás hangulatának tárgyi emlékei.

STATUS: Ideiglenes kiállítás berendezve. A volt KMB iroda tulajdonrészeinek (4 társközség: 40%) kiváltása dokumentálva, törlesztés megkezdődött, országgyűlési képviselővel a belügyminisztérium támogatásra felkérve

LOVASPÁLYA FEJLESZTÉS ÉS IDŐUTAZÁS PULÁIG

A falu határában kiépített parkolóktól a turisták kisvonattal és omnibuszjáratokkal juthatnak be az őfaluba és a kiemelt látnivalókhoz, de lehetőségük van a környék romjait valamint a varázslatos aprófalut, Pulát ill. a magánrőből épülő tavat és élményparkot lóvasúttal is megközelíteni. Ugyanez a pálya használható kötött rendben hajtánypályaként is, amellyel egy-egy család tud eljutni a felsorolt látnivalókhoz. A Völgyparkban lévő meg-

újuló lovaspálya, horgásztó, tenispálya kiinduló pontja a járatoknak. **STATUS:** MÁV Építő vezérigazgatójával egyeztetés megtörtént, pályaanyagokra felajánlást kaptunk, területbejárás megtörtént, patakparti sáv elkérve és átadva az államkincstártól, patakpart-pucolástatás megtörtént, sétány előkészítés alatt. Lovaspálya: pályázat előkészítés alatt

MAGÁNERŐS BERUHÁZÁSOK

Családi szálláshely és középkori fürdőház

Szállodaépítés, amely főként családok vendégekre koncentrálva kínál minőségi szálláskörülményeket, foglalkoztatókkal, játszóudvarral, háziállatokkal. A fejlesztéshez tartozik egy, a falusi turizmus minden résztvevője által igénybe vehető ún. Lovagi fürdőház kihasználva az alginit erőt adó hatását. A kis fürdőház a Balaton-felvi-

déki mosóházak mintájára megépülő középkori hangulatú szolgáltatás.

STÁTUS: partnerkeresés, pályázat-előkészítés, Pályázat előkészítés az Új Széchenyi Terv előkészítő munkáinak keretében megkezdődött.

Sportrepülőtér a Kab-hegy alján

Sport- és vitorlázó repülőgépek fogadására alkalmas gyepes repülőtér közösségi fogadóházzal, hangárral, kiszolgálóelemekkel.

Az engedélyeztetési eljárás alatt lévő **tó és élménypark** és az ófalu között kialakítandóak tanösvények, sétányok, kerékpárral, fogattal, lóháton bejárható erdei utak.

Mindhárom fejlesztéshez magántőke csatlakozik multiplikálva a térség turisztikai fejlesztését, munkahelyeket teremtve.

STÁTUSOK: Sportrepülőtér: teljesen magán-erős beruházás, szakmai előkészítések lezajlottak (többek között a Kinizsi Körben), beruházó jelentkezett, testület előtti beszámoló megtörtént, megfelelő terület keresése. Tó és élménypark: teljesen magán-erős beruházás, engedélyek beszerezve, partnerség a tulajdonossal kialakítva (lovass postakocsi járat), pályázati munka előkészítve illetve forrásteremtés zajlik.

NEM TURISZTIKAI BERUHÁZÁSOK

Az újfalu falusi turizmusnak is helyet adó több utcája megfelelő alapozás és burkolás nélkül készült el, ahol az utak, árkok felújítása szükségessé vált. Ugyancsak halaszthatatlan a turizmust is kiszolgáló Egészségház korszerűsítése.

STATUS: Kertalja u. és Egészség-ház pályázatok 2008/2009-ben elutasítva. A pályázatok újra beadásra kerülnek.

Kinizsi Kör – a közösség malomköve...

A kiadvány elkészültéig a következő személyek vettek részt munkájában:

Antall Bernadett, Nagyvázsony Térség Turizmusáért Egyesület; Bálint Gábor Balázs, Magyar Okumenikus Szeretetszolgálat nemzetközi projektvezetője; Bátor Botond, Magyar Pálos Rend tartományfőnöke; Bernáth Ildikó országgyűlési képviselő; Bleha Annamária, pályázati szakember; Csebi Pogány Péter képviselő, Nagyvázsonyi Német Kisebbségi Önkormányzat elnöke; Csizmadia Norbert; Csurgó György vállalkozó; D. Horváth Gábor, Magyar Nemzet, főszerkesztő helyettes; Dobos Krisztina, volt államtitkár, oktatási szakember; Fábry Szabolcs, polgármester; Fürjes Balázs, ingatlanfejlesztési szakember; Gyórfy Villám András, Magyar Huszár Hagyományörzők Egyesületének elnöke; György Balázs pékségtulajdonos; Dr. Horváth Zsolt országgyűlési képviselő; Henn Ferencné körjegyző; Henn Zsolt műszaki vezető; Herold Gábor képviselő, Hock Ferenc lovasvállalkozó; Izsó Tamás kemenceépítő; Jäger János vállalkozó, kalandpark-tulajdonos; Lakatos Antal, Kinizsi Bank elnök-tulajdonosa; Lendvay Endre, szervezetfejlesztési szakember; Litkay Gergely, Dumaszház vezetője; Magasi József vállalkozó; Matolcsy György, gazdasági miniszter (1998-2002); Márczi Dezső, repülőgép-kereskedő; Márta István, színházigazgató, a Magyar Fesztivál Szövetség elnöke; Máté Géza, Nemzeti Örökségvédelmi Hivatal területi referense; Mekler Norbert vállalkozó; Molnárné Csasz Júlanna fejlesztési tanácsadó; dr. Nyuzó Péter jogász; Palotás József, képzésközpont-igazgató; Pálfalvi Jenő, Tungsram Telesys Kkt. tulajdonosa; Piltmann Miklós, vállalkozó; Porcsalmy Zoltán, építészmérnök, irodavezető (KESZ), repülőoktató; Rákay Philip, kommunikációs szakember; Resperger István képviselő; dr. Sebestyén Gyula képviselő, Stefanovitsné Sipos Mária programszervező; Tatay Agnes, a Kinizsi regény szerzőjének lánya; Tarsoly Zsanett, turisztikai egyesület és Tarsoly Kovácmúzeum képviselője; Tupcsia Péter várkapitány; Varga István, Magyar Adófizetők Országos Szövetségének alelnöke; Wágenhoffer Zsombor, Állattenyésztők Országos Szövetségének elnöke; Zsebe Attila, vállalkozó.

A Kinizsi Kör kétszer ülésezett, 2009 novemberében Vecsésen és 2010 márciusában Nagyvázsonyban. Ez utóbbi ülést megelőzte Matolcsy György miniszter úrral történt egyeztetés, beszélgetés Izsó Kálmánné kemencés udvarán, ahol 3 képviselő és további mintegy 20 nagyvázsonyi vállalkozó vett részt az együttgondolkodásban.

Még ezen a napon miniszter úr a Művelődési Ház nagytermében átvette a Kinizsi Tervet az alábbi nyilatkozatot téve: „**a Kinizsi Terv az kicsiben, amelyre nagyban az országnak szüksége van**”.

A Nemzetgazdasági Minisztériumban megkezdődött az Új Széchenyi Terv kidolgozása és társadalmi vitára bocsátása. A bemutatóra községünk is meghívott kapott és részt vett azon Fábry Szabolcs polgármester, Csebi Pogány Péter képviselő valamint Henn Zsolt műszaki vezető.

Az előkészítő folyamat nálunk sem zárult le - abba bármikor be lehet kapcsolódni ötletekkel, gondolatokkal, tettekkel. Várjuk az észrevételeket, kapcsolatlékvett a polgármesteri hivatalban vagy elektronikus levélben: fabry.szabolcs@nagyvazsony.hu; info@nagyvazsony.hu .

www.nagyvazsony.hu

Szerkesztették:
Fábry Szabolcs és Klesitz Róbert
Nyomtatás:
Viza Kft. Veszprém
www.vizastudio.hu